

25 Μαΐου 2020

Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος: Δεν σου έλεγα ότι ο πλούτος είναι αχάριστος υπηρέτης;

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος.

Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου: “Στον Ευτρόπιο τον ευνούχο, πατρίκιο και ύπατο”, Ομιλία α’

1. “Ματαιότης ματαιοτήτων...”

1. Πάντοτε, βέβαια, αλλά τώρα κατεξοχήν είναι επίκαιρο να πούμε “ματαιότης ματαιοτήτων, τα πάντα ματαιότης” (Εκκλ. 1, 2). Πού είναι τώρα της υπατείας η αστραφτερή στολή; Πού οι πρόσχαρες λαμπάδες.

Πού τα χειροκροτήματα και οι χοροί και ο πλούτος και τα πανηγύρια; Πού είναι τα στεφάνια και τα παραπετάσματα;

Πού είναι ο θόρυβος της πόλης και οι ζητωκραυγές στις ιπποδρομίες και οι κολακειές των θεατών;

Όλα αυτά χάθηκαν και καθώς φύσηξε δυνατός αέρας ξαφνικά τα μεν φύλλα τα έριξε κάτω, το δε δέντρο μάς το έδειξε γυμνό και να κλονίζεται πια από τη ρίζα του.

Γιατί τόση ήταν η μανία του αέρα, ώστε να απειλεί να ξεριζώσει τελείως το δέντρο και να τραντάξει ακόμα και τις ρίζες του.

Πού είναι τώρα οι δήθεν φίλοι; Πού τα συμπόσια τα δείπνα;

Πού ο συρφετός των παρασίτων και ανόθευτο κρασί που γέμιζε τα ποτήρια όλη τη μέρα και η εξεζητημένη τέχνη των μαγείρων και οι υπηρέτες της εξουσίας, που έκαναν κι έλεγαν τα πάντα για να είναι ευχάριστοι;

Όλα εκείνα ήταν νύχτα και όνειρο και χάθηκαν όταν ήρθε η μέρα. Λουλούδια ανοιξιάτικα ήταν και μαράθηκαν όλα μόλις πέρασε η άνοιξη. Σκιά ήταν και πέρασε βιαστικά.

Καπνός ήταν και διαλύθηκε. Φούσκες ήταν κι έσκασαν. Αράχνης ιστός ήταν και κόπηκε.

Γι' αυτό και τραγουδούμε αδιάκοπα τα πνευματικά αυτά λόγια, επαναλαμβάνοντας· “ματαιότης ματαιοτήτων, τα πάντα ματαιότης”.

Διότι αυτά τα λόγια πρέπει να τα έχουμε διαρκώς γραμμένα και στους τοίχους και στα ρούχα και στην αγορά και στο σπίτι και στους δρόμους και στις πόρτες και στις εισόδους και προπαντός στη συνείδηση του καθενός και να τα μελετούμε πάντοτε.

Επειδή η απάτη των πραγμάτων και τα προσωπεία και η υποκρισία, από τους περισσότερους, θεωρούνται ως αλήθεια, αυτά τα λόγια κάθε μέρα ας λέει ο καθένας στον πλησίον του και στο δείπνο και στο γεύμα και στις κοινές συναντήσεις και απ' αυτόν ας ακούει το “ματαιότης ματαιοτήτων, τα πάντα ματαιότης”.

Δεν σου έλεγα συνέχεια πως ο πλούτος είναι δραπέτης;

Εσύ, όμως, δεν μας ανεχόσουν.

Δεν έλεγα ότι είναι αχάριστος υπηρέτης; Αλλ' εσύ δεν ήθελες να πειστείς.

Να ότι εκ των πραγμάτων το απέδειξε η πείρα, ότι δεν είναι μόνο δραπέτης ούτε μόνο αχάριστος, αλλά και ανθρωποκτόνος, γιατί αυτός σε έκανε να τρέμεις και να φοβάσαι τώρα.

Δεν σου έλεγα, όταν συνέχεια με μάλλωνες γιατί επέμενα για την αλήθεια, ότι εγώ σ' αγαπώ περισσότερο απ' τους κόλακες;

Ότι εγώ που σ' ελέγχω, σε σκέπτομαι περισσότερο απ' αυτούς που σε κολακεύουν;

Δεν πρόσθετα στα λόγια αυτά ότι είναι περισσότερο ευπρόσδεκτες οι αυστηρές παρατηρήσεις των φίλων από τις πρόθυμες κολακείες των εχθρών; (πρβλ. Παροιμ. 27, 6).

Αν δεχόσουν τις παρατηρήσεις μας, δεν θα σου προξενούσαν αυτό το θάνατο τα φιλιά εκείνων.

Γιατί οι μεν δικές μου παρατηρήσεις υπηρετούν την υγεία, ενώ τα φιλιά εκείνων προετοίμασαν αρρώστια αθεράπευτη.

Πού είναι τώρα αυτοί που κερνούν κρασί;

Και πού όσοι γύριζαν καμαρωτοί στην αγορά κι έλεγαν σε όλους αμέτρητους επαίνους για σένα;

Δραπέτευσαν, αρνήθηκαν τη φιλία, αποκτούν οι ίδιοι ασφάλεια για τον εαυτό τους από τη δική σου αγωνία.

Αλλά εμείς δεν είμασταν έτσι κι όταν στενοχωριόσουν δεν εξαφανιζόμασταν και τώρα που έχασες το αξίωμα σε προστατεύουμε και σε φροντίζουμε.

Και η μεν Εκκλησία που πολεμήθηκε από σένα, άνοιξε την αγκαλιά της και σε δέχτηκε· ενώ τα θέατρα που είχες προσέξει και εξαιτίας των οποίων πολλές φορές οργιζόσουν σε βάρος μας, σε πρόδωσαν και σε κατέστρεψαν.

Όμως δεν σταματήσαμε να λέμε πάντοτε: Γιατί τα κάνεις αυτά; Ταράζεις την Εκκλησία και οδηγείς τον εαυτό σου στο γκρεμό και δεν άκουγες τίποτα.

Και οι μεν ιπποδρομίες, αφού σου έφαγαν τον πλούτο, ακόνισαν το ξίφος· η Εκκλησία, όμως, που δοκίμασε την αδικαιολόγητη οργή σου, τρέχει παντού, θέλοντας να σε γλιτώσει από τα δίχτυα του θανάτου.

(Συνεχίζεται)

Απόσπασμα από το βιβλίο "Μεγάλου Βασιλείου, Προς πολιτικούς άρχοντες - Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου, Στον Ευτρόπιο (α' και β'), των εκδόσεων Λύχνος. Διεύθυνση σειράς - απόδοση στην νεοελληνική Ευάγγελος Π. Λέκκος.